

Hemlängtan i tusch och gouache

Solveig Nordlund, Kramfors Konsthall till 4 mars

Som utlandssvensk och i många år bosatt i Portugal, drabbades Solveig Nordlund av en plötslig hemlängtan. Inte till Stockholm där hon var född och uppvuxen utan till Nordingrå och farföräldrarnas hus i byn Torrom. Som barn brukade hon komma dit om somrarna och det var där hon alltid känt att hon hör hemma.

När farföräldrarna dött och det var dags att städa ut dem från gården, fann hon i en svart sopsäck ett brev från farmodern, adresserat till henne men aldrig avsänt. Det blev för Solveig Nordlund avgörande för beslutet att flytta hem till Sverige igen och att slå sig ner i sitt nyinköpta hus alldeles invid strandkanten i Ry och nära granne med farföräldrarnas boställe.

Eftersom Solveig Nordlund är filmare och regissör, har hon också till utställningen på Kramfors konsthall gjort filmen "Hemmet". Den utgår från brevet och släktgården i Torrom. Mycket suggestiv och i långsamma tagningar vandrar man genom de tomma, tysta rummen. De vackert slitna tapeterna korvar sig i trappuppgången och en gång vita trådgardiner rör sig svagt i fönsterdraget.

En kusin till Solveig har sammanställt ett släkträd över familjen, som också finns med i utställningen. Det börjar med anfadern Allan Johannes som bosatte sig på gården i Torrom redan under 1860-talet.

Även i målningarna finns familjegården med. Solveig Nordlund återgav huset ur minnet redan i Portugal, långt före återflytten till Sverige. Det blev ett hus sett och upplevt från ett barnperspektiv. Även några landskapsbilder kom till under den perioden. Men allt detta är skissat och känns alltför ofärdigt i utställningen, som om konstnären inte hittat form och uttryck ännu. Väl på plats i Nordingrå med naturen alldeles inpå husknuten, blir Solveig Nordlunds färger både djävare och distinktare i de tre vyerna från Ry, som ingår i utställningen på Kramfors konsthall. De skiftar efter årstid och väderlek och vid horisonten tycker man sig urskilja en och samma bergsknalle.

I de här landskapsmålningarna blir Solveig Nordlund en i raden av inspirerade och inspirerande nordingråmålare med Helmer Osslund som förgrundsgestalt. Hon verkar dessutom använda samma slags gouachefärger och tusch, som han en gång gjorde till sina landskap. I breda sjok med lager på lager formar Solveig Nordlund sina betraktade vyer. De ser både kraftfulla och faktiskt, på samma gång, något drömska ut.

Bäst tycker jag ändå att Solveig Nordlunds bildsvit från Fårö är. Hon gjorde den under en stipendievistelse häromåret på Ingmar Bergmans gård; starkt påverkad av stämningen och att hans anda så starkt hängde kvar i rummen.

I en av bilderna ser man den store regissörens karaktäristiska siluett utanför ett fönster; han står där i sin svärta och betraktar betraktaren.

I en annan bild återger Solveig Nordlund platsen där han brukade sitta och skriva. Ingen av gästerna på gården vågade sig någonsin fram för att sätta sig där. Det var helt uteslutet att bara tänka tanken! Bord, stol och lampa har i Solveig Nordlunds målning fått en hinna av vitt damm och förgänglighet. Som genom en spegel, upptäcker man plötsligt en betraktare på andra sidan glasskivan. En som också andaktsfullt beundrar Ingmar Bergmans skrivbord. Men den betraktaren befinner sig i en helt annan utställning. Det blir en rolig och överraskande effekt, som säkert också är ett uttryck för Solveig Nordlunds andra konstnärliga sida, som filmare och regissör.

Text: Karin Lundqvist

Foto: Jonas Lundqvist

Volym 2013-02-13